

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

20 במאי 2026

1950

ד' בסיוון התשפ"ו

עמוד

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון מס' 168), התשפ"ו-2026 1274

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון מס' 168), התשפ"ו-2026

1. תיקון סעיף 1 בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –

(1) אחרי ההגדרה "חברה ממשלתית" יבוא:

"חוות שרתים המיועדת לשימושי בינה מלאכותית" – מיתקן שמתקיימים לגביה כל אלה:

(1) הוא מיועד לעיבוד נתונים;

דברי הסבר

מתקדמות לחיזוק ההובלה של ישראל בתחום הבינה המלאכותית, אשר בהעדרו של שר פנים מכהן, הנחתה את ראש הממשלה לתקן את חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן – החוק), ולהוסיף להגדרה "תשתית לאומית" בחוק "חוות שרתים", כך שבין השאר הממשלה תוכל לפעול בהתאם לסמכותה לפי סעיף 76(ג) לחוק, ולהסמיך גופים פרטיים להכין תוכנית לחוות שרתים המיועדת לשימושי בינה מלאכותית ולהגישה לוועדה לתשתיות לאומיות (להלן – הוועדה), ובלבד שלא יוגשו לוועדה יותר מעשר תוכניות לחוות שרתים כאמור בשנה קלנדרית אחת.

נוסף על כך קבעה ההחלטה כי על ראש המטה לבינה מלאכותית לבחון בקשות להסמכת גופים פרטיים כאמור ולפנות לראש הממשלה כדי שיביא לאישור החלטות להסמכתם בהתאם. כמו כן נקבעו בהחלטת הממשלה תנאים בסיסיים להגשת בקשות להסמכה, אופן בחינתן של הבקשות וחלק מהקריטריונים שעל ראש המטה לבחון בעת שקילת הבקשות. כך למשל נקבעו קריטריונים הנוגעים להיקף כוח העיבוד של חוות השרתים, לסוג יחידות העיבוד, לצריכת החשמל הנדרשת בעבור חוות השרתים ולאזורי ההקמה של חוות כאמור. בין השאר נקבע בהחלטה כי תינתן הסמכה לגורם פרטי להכין תוכנית ולהגישה לוועדה רק אם כוח העיבוד של חוות השרתים המתוכננת הוא בהיקף ומסוג יחידות העיבוד שראש המטה לבינה מלאכותית קבע שניתן לראותם כנדרשים לבינה מלאכותית, ואשר הספק צריכת החשמל בעבור כוח העיבוד הנדרש ליחידות עיבוד אלה בלבד צפוי להיות 50 מגהוואט לפחות.

עוד קבעה החלטת הממשלה כי יוקם צוות בראשות ראש המטה לבינה מלאכותית או מי מטעמו ובהשתתפות נציגי משרד האוצר, משרד האנרגיה, מינהל התכנון והמועצה הלאומית לכלכלה, אשר תפקידו יהיו מעקב אחר תכנון והקמה של חוות שרתים בישראל לפי ההחלטה, בחינת הקריטריונים והתנאים שנקבעו בה והגשת המלצות לממשלה בדבר תיקונם, ככל שיידרש.

סעיפים בעקבות האמור מוצע לתקן את החוק ולהגדיר 1 ו-2 "חוות שרתים המיועדת לשימושי בינה מלאכותית" כמיתקן אשר ייעודו הוא עיבוד נתונים, המכיל יחידות עיבוד אשר בכוחן לשפר באופן

טכנולוגיית בינה מלאכותית הפכה לכוח מעצב של כלכלות, חברות וביטחון לאומי, ולנדבך יסוד באסטרטגיה הלאומית של מדינות רבות. מעצמות עולמיות מבינות כי מי שיוביל במרוץ הבינה המלאכותית יקבע את המבנה הגאופוליטי והכלכלי של העתיד הנראה לעין, והן מגייסות משאבים עצומים כדי להבטיח את מקומן המוביל בחזית הזו. המורכבות של התחום נובעת לא רק מהטכנולוגיה עצמה אלא מהצורך לתאם בין תחומים רבים בייזומית, ובהם תשתיות מחשוב מתקדמות, הון אנושי ברמה עולמית, מאגרי נתונים עצומים, תשתיות אנרגיה מותאמות, רגולציה מאפשרת וחזון אסטרטגי לאומי ברור.

מדינת ישראל מצויה בשלב מכריע של קבלת החלטות בתחום. כדי להבטיח שישראל תיוותר בחזית הטכנולוגית של התחום גם שנים קדימה, נקטה הממשלה לאחרונה כמה צעדים משמעותיים, ובהם, בין השאר, קבלת החלטת ממשלה מספר 3375 מיום כ"ח באלול התשפ"ה (21 בספטמבר 2025). בעניין הקמת המטה הלאומי לבינה מלאכותית בישראל במשרד ראש הממשלה, וקבלת החלטת ממשלה מספר 3592 מיום י"ד בכסלו התשפ"ו (4 בדצמבר 2025), בעניין הגדלת נגישות האקדמיה הישראלית לתשתיות מחשוב.

אחד ההיבטים המרכזיים של טכנולוגיית הבינה המלאכותית הוא שהיא מייצרת ביקוש עצום ליכולות אחסון, עיבוד והעברת נתונים בקנה מידה רחב.

דוח הוועדה הלאומית להאצת תחום הבינה המלאכותית, בראשות פרופ' (תא"ל במיל') יעקב נגל, מאוגוסט 2025, הגדיר את סוגיית התשתיות כ"סיכון אסטרטגי", וקבע כי אחד הנושאים המרכזיים הדורשים טיפול הוא "תמריצים מוגבלים שמובילים חברות בינ"ל להקים תשתיות (מחשוב) מחוץ לישראל". עוד נכתב בדוח ועדת נגל כי "אם המצב יישאר כפי שהוא ישראל לא תוכל להתמודד בשוק ה-AI העולמי, גם לא בתחומים ביטחוניים, מודיעיניים או מחקריים. הוועדה ממליצה להוביל מהלכים משמעותיים להקמת תשתיות מחשוב ואנרגיה ולהקים את חלקם בפריפריה".

הצעת החוק באה בהמשך להחלטת ממשלה מספר 3907 מיום ה' באדר התשפ"ו (22 בפברואר 2026) (להלן – החלטת הממשלה), בעניין קידום הקמת חוות שרתים

¹ ס"ח התשכ"ה עמ' 307; התשפ"ו, עמ' 523.

(2) הוא מכיל יחידות עיבוד שבכוחן לשפר משמעותית תהליכי חישוב מורכבים, הנדרשות לשימושי בינה מלאכותית;

(3) הספק צריכת החשמל בעבור כוח העיבוד הנדרש ליחידות העיבוד כאמור בפסקה (2), הוא 50 מגה-וואט לפחות;";

(2) בהגדרה "תשתיות לאומיות", במקום "ובית סוהר" יבוא "בית סוהר וחוות שרתים המיועדת לשימושי בינה מלאכותית".

תיקון סעיף 76

2. בסעיף 76 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) על אף האמור בסעיף קטן (ג), לא יוגשו לוועדה לתשתיות יותר מעשר תוכניות לחוות שרתים המיועדות לשימושי בינה מלאכותית, בשנה קלנדרית אחת."

ד ב ר י ה ס ב ר

יצירת תמריץ להקים בישראל תשתיות מחשוב הכרחיות לבינה המלאכותית, ובאמצעות יצירת מסלול אשר יקל את הגדלת מספר יחידות העיבוד בישראל.

מהלך זה צפוי לתרום להאצת פיתוח תחום הבינה המלאכותית בישראל, לחיזוק החוסן הכלכלי והטכנולוגי של המדינה, למשיכת השקעות ויזמים בין-לאומיים, ולהבטחת תשתית מחשוב מתקדמת שתשרת את המגזר הציבורי, האקדמיה והתעשייה בשנים הקרובות.

ניכר תהליכי חישוב מורכבים, הנדרשות לשימושי בינה מלאכותית, ושהספק צריכת החשמל בעבור כוח העיבוד הנדרש ליחידות כאמור צפוי להיות 50 מגה-וואט לפחות. חוות שרתים כאמור תוגדר כתשתית לאומית, כך שבהתאם לסעיף 76(ג) לחוק יהיה ניתן להכין תוכנית בעבורה ולהגישה לוות"ל.

נוסף על כך, מוצע לקבוע הגבלה על מספר התוכניות לחוות שרתים כאמור שיוגשו לוות"ל בכל שנה קלנדרית.

הצעת החוק מבקשת להתמודד עם אחד המרכיבים שהוצעו כחסמים אפשריים על ידי ועדת נגל, באמצעות

